

HOE HOORT HET OP DE WERKVLOER

Gefinancierd door Instituut Gak

Weergave van de Invitational Conference
5 juni 2024

Hoe hoort het op de werkvloer

is een initiatief van

hoormij

n(vab)
nederlandse vereniging van audicien bedrijven

HEART²
HEAR

NVAB^o
Nederlandse Vereniging voor
Arbeid- en Beschermingszaken

Mede mogelijk gemaakt door

instituut gak

Aanleiding - Hoe hoort het op de werkvloer

Lawaai op de werkvloer: pratende en bellende collega's, geroezemoes in de gangen, printers, collega's op hakken, apparatuur dat geluid produceert. Iedereen hoort het en voor sommigen is het hinderlijk. Omgaan met hinderlijk geluid vraagt om een gedragsverandering, voor minder goed horende, maar eigenlijk voor alle medewerkers. Vermoeid en met hoofdpijn vertrekken van werk is te voorkomen. Een gezonde geluidsomgeving helpt medewerkers vitaal en inzetbaar te houden.

Vorig jaar zijn vier partners¹ - met financiering van Instituut Gak -gestart met het project *Hoe hoort het op de werkvloer*. Een pilot om in te zoomen op praktijksituaties bij negen werkgevers in verschillende sectoren. Wat doet geluid op de werkplek? Hoe ervaren mensen dat? Hoe staat het met hun gehoor? En vooral ook, wat kunnen we aan hinderlijk geluid doen?

De conferentie is georganiseerd om, halverwege het project, de eerste uitkomsten te delen met betrokken werkgevers, verschillende vakdisciplines en beleidsmakers. Het vraagstuk dat voorligt is, dat we denken een probleem te pakken te hebben, namelijk dat hinderlijk geluid veel vaker voorkomt dan we denken. Hoe pakken we dit aan en hoe brengen we de inzichten en kennis die we opdoen in onze pilots verder met elkaar? Hierover gingen we op 5 juni met vele aanwezigen in gesprek..

Waarom deze aandacht?

Het inhoudelijke kader wordt geboden door Arnold Schriemer, in het dagelijks leven bedrijfsarts bij Arbo Unie en daarnaast bezig met promotieonderzoek over de samenhang tussen geluid, gehoor en werk. In de Arboret focussen we op de normstelling voor schadelijk geluid, > 80dB, waarbij gehoor beschermende

maatregelen verplicht zijn. Dat is van groot belang; immers wanneer je dagelijks meer dan 8 uur aan meer dan 80db blootgesteld wordt, kan al gehoorschade ontstaan. Maar... zo stelt Arnold Schriemer, daar gaat het niet alleen om; het effect van hinderlijk geluid op de werkplek wordt echt onderschat. Een slechte akoestiek op de werkvloer kan de communicatie bemoeilijken, wat de samenwerking tussen collega's en de algehele efficiëntie van de organisatie schaadt.

Hij geeft een overzicht van diverse studies waaruit blijkt dat langdurige blootstelling aan hinderlijk geluid niet alleen fysieke gehoorschade kan veroorzaken, maar ook kan leiden tot mentale uitputting en concentratieproblemen.

Hinderlijk geluid is overigens geen nieuw probleem, zo is er in 1977 al een onderzoek gepubliceerd waaruit bleek dat mensen in de buurt van vliegvelden nadrukkelijk een lager welbevinden rapporteerden, vaker psychische problemen hadden, evenals hart- en vaatziekten. Een paar weken geleden stond er een artikel in NRC, waarin wordt beschreven dat de eieren van zebrevinken, wanneer deze blootgesteld zijn aan geluid op het niveau van 65 dB (wat niet echt hard is), minder uitkomen. De jonge dieren die wel uitkomen, hebben meer gezondheidsproblemen en worden minder oud. Ook bij walvissen is een dergelijk onderzoek gedaan en gaf blootstelling aan geluid negatieve effecten. Daarbij gaat het niet alleen om het geluidsniveau, maar ook om de aard van het geluid. Zo vonden de onderzoekers bij de zebrevinken voor gekwetter van hun soortgenoten geen negatieve effecten, maar bij hetzelfde geluidsniveau van een autosnelweg wel.

Schadelijk en Hinderlijk geluid

¹ Hoormij, NVAB (bedrijfsartsen), NVAB (audiciens), Heart2Hear

Schadelijk geluid kan direct tot negatieve gezondheidseffecten leiden ook bij mensen, maar hinderlijk geluid is een meer complex probleem. Het hindert je geconcentreerd te werken, herhaling van bepaalde geluiden kan tot irritaties leiden. Het geluid van een koffieautomaat kan voor degene die zin heeft in een kopje koffie zeer plezierig zijn, voor degene die zijn werkplek daar vlakbij heeft kan het tot grote irritaties leiden.

Het lijkt voor sommigen een non issue, maar in zijn praktijk komt Arnold geregeld mensen tegen die er echt last van hebben; Dat geldt voor mensen met een bepaalde overgevoeligheid, voor bijvoorbeeld mensen met ADHD en ja, ook voor mensen die al enig gehoorverlies hebben. Zo zien we dat concentratieproblemen en vermoeidheid vaker voorkomen; een hoger ziekteverzuim en een lagere productiviteit. Het omzetten van geluid in informatie doen we met ons brein, en dat brein moet harder werken als het geluid niet goed doorkomt.

Enkele wetenschappelijke studies over de invloed van geluid op de werkvloer

Basner et al, Auditory and non-auditory effects of noise on health, (Lancet 2014)

- Bewijs van negatieve effecten van lawaai op ziekenhuispersoneel neemt toe
- Door lawaai veroorzaakte stress houdt verband met burn-out, verminderd welzijn en verminderde werkprestaties
- Een substantieel deel van het personeel rapporteert ergernis, irritatie, vermoeidheid en spanningshoofdpijn; zij schrijven die toe aan de luidruchtige werkomgeving
- Lawaai heeft ook invloed op de spraakverstaanbaarheid en kan daarom leiden tot misverstanden die tot medische fouten leiden

Jikke Reinten, Exploring the effect of the sound environment on nurses task performances (2020)

- In achtergrondgeluid (m.n. verstaanbare gesprekken) vergeten verpleegkundigen vaker taken die ze van plan waren te gaan doen
Lisanne Bergefurt, The Physical workplace as a resource for mental health (2023)
- Achtergrondgeluid zou in een kantooromgeving <48 dB moeten zijn. Bij cognitief complexe taken <35 dB. Indien **meer geluid dan heeft dat effect op o.a.:**
 - Lagere productiviteit
 - Mindere concentratie
 - Meer stress
 - Meer vermoeidheid
 - Meer depressieve klachten

En wat te denken van de risico's die werk gerelateerd zijn; als je niet goed kunt horen dat er een heftruck aankomt, terwijl je net bij een stelling bezig bent, of elkaar in een ziekenhuis niet goed kunt verstaan: *“een microgram of een milligram is voor medicijndosering nogal een verschil”*.

Er is niet één maatstaf om hinderlijk geluid te definiëren, het ligt verschillend voor mensen, aldus Arnold. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat naarmate de taak die iemand moet uitvoeren complexer is, het in principe stiller zou moeten zijn. En toch zijn er ook chirurgen die fantastisch opereren op hun favoriete hard rock muziek. Wat mist, is aandacht voor het belang van een gezonde “werkgeluidsomgeving”. En wat dat kan opleveren voor zowel de werknemer als zeker ook de werkgever. Daarom benadrukt Arnold Schriemer het belang van goede akoestiek en gehoorondersteuning als fundamentele aspecten van een gezonde en productieve werkplek.

Op de vraag vanuit de zaal, *“hoe groot is het probleem nu eigenlijk?”* “worden enkele cijfers gedeeld. Om mensen langer vitaal aan het werk te houden is aandacht nodig:

Cijfers

- ☞ Dagelijks werken 900.000 werknemers in een schadelijke geluidsomgeving, Veiligheid.nl
- ☞ Werkenden met een bepaalde mate van gehoorverlies melden zich vaker ziek (77% tegen 55% zonder gehooraanandoening) en hebben ook eerder vermoeidheid- of burn-out-klachten (26% tegen 7% zonder gehooraanandoening. Whitepaper Gehoorproblemen op het werk, CZ 2018
- ☞ De omvang van menen met gehoorverlies als ook tinnitus stijgt. Nu al heeft één miljoen mensen in de beroepsbevolking een mild gehoorverlies van 25 tot 35 dB en 300.000 (potentieel) werkenden een gehoorverlies van 35 dB of meer, SIRM (2019). Naar schatting heeft 18,3% van de jongeren een permanente piep in het oor na blootstelling aan te harde muziek
- ☞ Mensen met een negatieve geluidsbeleving door hinderlijk lawaai, of zij die een geluidsbeperking hebben, hebben een driemaal grotere kans op verminderd functioneren, dan zij die dat niet ervaren, Kramer (2014)
- ☞ Een verbeterde geluidsomgeving verhoogt de kwaliteit van leven het functioneren en de productiviteit van 3 tot 9%. Aangetoonde effecten van het kantoorinterieur, Vink (2009)

Geluid en gehoor blijken van grote invloed op de vitaliteit van werkenden en zeker in onze communicatiemaatschappij zal dat alleen maar meer worden.

Hoe zit het project in elkaar?

Judith Veen, oprichter van Heart2Hear en projectleider geeft op beeldende wijze weer wat zij tegenkomt in het project. Met haar ervaring in de zorg, als manager en als iemand die zelf overvallen is door plotsdoofheid, weet zij als geen ander wat geluid in de werkomgeving doet. Met dit project zijn we op zoek gegaan naar 9 werkgevers die het lef hebben om samen in kaart te brengen hoe gezond de geluidsomgeving op hun werkplek is en hoe die omgeving te verbeteren. Het gaat om de samenhang tussen het geluid op de werkplek, het gehoor van medewerkers en daarmee hun vitaliteit.

Wat houdt de projectaanpak in:

Bij 9 werkgevers en 450 werknemers

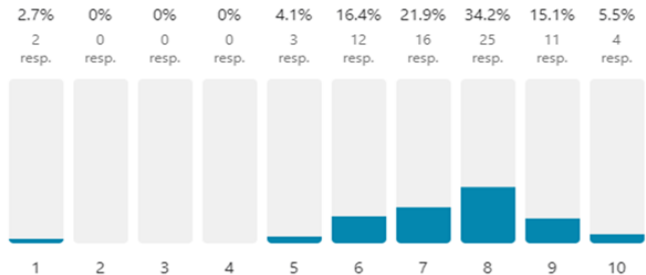
- Vitaliteitscan (online en anoniem in te vullen)
- Observatie van de werkplek
- Opnames met geluidscamera
- Interview met medewerkers
- Gesprek met managers, Arbo, HR
- Hoorscreening op locatie, inclusief hooradvies
- Rapport met bevindingen en adviezen
- Nameting

Wat Judith Veen opvalt, is de waardering die medewerkers geven aan hun vitaliteit en hun gehoor. De mensen die hun gehoor het rapportcijfer 1 of 2 geven zijn, meestal wel bekend bij collega's en werkgever. Dat zijn mensen die gewoon minder goed horen. Je staat er echter van versteld hoeveel mensen zich een 5 of

een 6 geven en daarmee dus ook aangeven dat het hen moeite kost om anderen goed te verstaan. Eigenlijk was niemand daarvan op de hoogte, door de cijfers anoniem te delen kwam er meteen een goed gesprek op gang tijdens de workshops die onderdeel zijn van dit project.

Welk cijfer zou u uw gehoor geven? In de schaal van 1 tot 10 waarbij 1 niet goed en 10 heel goed is.

73 out of 73 people answered this question

Ervaart u tinnitus of oorsuizen?

69 out of 73 people answered this question

En zo kwamen we in een organisatie, waar 16 mensen een “ja” aangaven op het hebben van tinnitus. En dan wordt het vaak lastig als de akoestiek niet meewerkt en er vrij veel geluid in de omgeving geproduceerd wordt. Om te valideren of er daadwerkelijk gehoorverlies is bij medewerkers, wordt er in het kader van dit

project een gehoorscreening gedaan en kunnen mensen zelf beslissen of zij daar aan mee willen doen.

Bij mild gehoorverlies 25 dB-35 dB	Een gesprek één op één is nog te volgen, maar men heeft moeite met zachte spraak, fluisteren en spraak op afstand. Dit wordt complexer in een lawaaiige omgeving
Bij matig gehoorverlies 35 dB-50 dB	Men kan iemand anders moeilijker verstaan, heeft “mondbeeld” nodig. Zeker als er ook achtergrondgeluid is of als er meer mensen aan het woord zijn
Bij ernstig gehoorverlies > 50dB	Het is zeer moeilijk spraak te verstaan. Men moet luid en duidelijk spreken, ook als er geen achtergrondgeluid is. Deelnemen aan een conversatie met achtergrondgeluid en zeker in lawaaiige omgeving is vrijwel niet te doen

In dit project gaan we niet alleen aan de slag met de werknemers, maar brengen we ook de werkplek in kaart, zoals de inrichting en de loopwegen van mensen. Natuurlijk meten we Geluid op diverse momenten. Als we dan in kaart brengen, in een ziekenhuislaboratorium bijvoorbeeld, dat een apparaat een constant mechanisch geluid van 65 dB voortbrengt en daar vlak bij allerlei overleg plaatsvindt, snappen mensen dat ze daar last van hebben. Terwijl de gang of overlegruimte vlakbij ligt en het daar veel makkelijker communiceren is. Dit is een mooi voorbeeld van een gezamenlijk inzicht en hoe werkafspraken maken over waar je overlegt, een oplossing is. Maar dat is het natuurlijk niet alleen. Zo is de receptioniste bij een zorgcentrum een mooi voorbeeld: een wandpaneel met allerlei geluidssignalen die in de gaten gehouden moeten worden, en een alarm dat continu afgaat zolang de buitendeur openstaat voor levering van goederen. Logisch voor de veiligheid en de zorg voor de bewoners, maar dit alles naast het “gewone werk” van ontvangst, telefoon aannemen, collega’s die voor haar balie stonden te overleggen en wat dies meer zij, maakt de geluidsomgeving ongezond. “Het geluid is op zich niet hard, je wordt er wel moe van”, zo vertelde

de receptioniste. De stapeling van geluid is frustrerend, zeker als er geconcentreerd gewerkt moet worden. Dan is het goed om ook naar technische oplossingen te kijken en betere werkafspraken te maken over waar overleggen plaatsvinden.

En wat te denken van een leraar die in gymzalen staat waar met een rondje apenkooien een geluidsniveau van 79dB wordt gehaald. We kunnen denken “mooi het zit onder de Arbonorm”, maar prettig voor de oren is het geenszins. Zeker als je er dagelijks in staat. En ook daar is iets aan te doen, zodat de leraar meer uitgerust thuiskomt.

Redenen om mee te doen zijn zeer gevarieerd; De eerste werkgever waar we de pilot draaiden, was een carrosserie bedrijf. De werkgever wist heel goed dat er wat verbeterd kon en moest worden, deze pilot kwam precies op tijd. Een grote ruimte, machines die veel lawaai maakten tot meer dan 100db. De werkgever die er veel aan wilde doen, werknemers die zich eigenlijk onbewust waren van het effect van de geluidsomgeving en wat dat met hen deed. Totdat we het erover gingen hebben. Maar ook in onderwijs en zorg komen we situaties tegen, waar geluid een rol speelt bij het welbevinden van mensen.

Praktijkcasus 1: Burgers Carrosserie, Directeur Jeroen Naalden

Waarom doen we mee?

Eigenlijk was het puur toeval, ik ben sinds 2 jaar directeur van Burgers en ik wist dat ik iets moest. Zelf ervoer ik al geregeld dat we echt bovenmatig lawaai in de fabriek hebben. We maken trailers en onderdelen passen niet precies; er wordt gewerkt met hamers en ratels. En we zitten ook nog eens direct onder de aanvliegroute van Schiphol. Iedere drie minuten komt er een vliegtuig over. Als ik buiten sta moet ik mijn gesprek staken want dan kunnen we elkaar niet verstaan,

maar ja dat was ook binnen in de fabriek soms het geval. Als bepaalde onderdelen in elkaar worden gezet, dan kan dat tot ruim boven de 110 dB doorklinken in de hele fabriekshal. Dat dit project op mijn pad kwam, was een mooie aanleiding het nu echt eens beet te pakken.

Wat deed en/of doet het met de vitaliteit van je mensen?

Op een bedrijf met 120 medewerkers hebben we een ziekteverzuim van circa 6-7%, van 2 langdurig zieken kan ik wel vaststellen dat zij onder andere door geluidsproblematiek zijn uitgevallen. Geluid is een sluipmoordenaar. Kortstondig ziekteverzuim zie ik weinig. De grootste verstoring die ik zie is de informatieoverdracht. We werken veel met uitzendkrachten, ook buitenlandse medewerkers. Dat maakt het extra lastig voor een voorman om met veel omgevingsgeluid goed te overleggen. Als je niet goed verstaanbaar bent, geeft dat het risico op bedrijfsongevallen, mensen stellen hun vragen niet meer en het maakt alles inefficiënter. We kunnen er alleen maar mee winnen.

Wat heeft het je gebracht?

Je moet uiteraard zorgen voor veilig en ergonomisch werk. Dat fysieke belasting veel impact heeft op werknemers was me helder, maar dat de geluidsomgeving ook zo veel impact heeft, is me nu ook duidelijk. Minder hinderlijk geluid leidt gewoon tot betere resultaten in je productieproces. We investeren nu in gereedschap en tools die minder geluid maken. Stapje voor stapje weten we daarmee het geluid terug te dringen. Daarnaast zorgen we beter voor ruimtes waar mensen pauzes kunnen nemen en zijn we er bewuster mee bezig in teamoverleggen. De informatie overdracht wordt beter en het helpt bij het werven van nieuwe medewerkers. Technici zijn toch al moeilijk te vinden, dus daar moeten we goed voor zorgen. En zeker nu we als bedrijf de vraag naar onze producten amper aankunnen, kunnen we het ons gewoon niet veroorloven hier geen aandacht voor te hebben.

Hoe ga je om met de aanbevelingen in de praktijk?

Wij hebben de grootste ergernis aangepakt. Bij het in elkaar zetten van een trailer gebruiken onze mensen een bepaalde ratel. Dat ding maakt veel herrie. Daar hebben we nu cilinders voor aangeschaft, een tool die tien keer minder geluid maakt in dB. En hetzelfde werk kan doen. En het gaat ook nog ongeveer net zo snel.

Het vergde een investering vanuit de werkgever, maar die heb ik met plezier gedaan. Daarmee is de grootste geluidveroorzaker binnen een paar maanden verdwenen. Waar we nu mee bezig zijn is het zogenaamde spanningsloos assembleren. Dat zonder spanning onderdelen in elkaar kunnen worden gezet en we alles passend soepel kunnen monteren. Dat gaat sneller, beter, makkelijker en met minder geluid.

Daar hebben we nu twee proefprojecten van gedraaid. De eerste van de 5 productielijnen gaan we op die manier na de vakantie uitrusten. En als dat goed loopt, gaan we dat volgend jaar voor alle productielijnen doen en dan hebben we een grote stap gezet in de geluidsreductie.

Maar ook op het vlak van werkafspraken zijn er zaken aangepast. Op het moment dat er veel geluid wordt geproduceerd, zetten mensen automatisch de radio op een hoog volume om de muziek maar te kunnen luisteren. De radio staat nu zachter en in de pauze uit. Dan kunnen mensen overal, waar ze willen, zonder geluid even uitrusten.

Praktijk casus 2: Antoniusziekenhuis, Martijn Postma, Arbo coördinator

Waarom doen we mee?

Als adviseur arbeidsomstandigheden kreeg ik de laatste twee jaar veel verzoeken en opmerkingen die betrekking hadden op problemen met geluid. Steeds vaker kwamen afdelingen met het verzoek een meting te doen. Als we dan vaststelden

dat het geluidsniveau binnen de Arbonorm is, lijkt de kous af, maar de problemen die mensen ervaren waren daarmee niet weg. Dit was een uitgelezen kans om te kijken wat er eigenlijk aan de hand is. De term hinderlijk geluid, ik had er nog nooit van gehoord, maar de dingen vielen wel op hun plek.

Wat deed en/of doet het met de vitaliteit van je mensen?

In cijfers kan ik het niet precies duiden. Verzuim relateren aan een specifiek aspect – fysieke belasting, of mentale oorzaken, is gewoon niet te doen. Het is ook geen kwestie van of of, meestal is het een combi. Geluid blijkt gewoon een onderdeel van prettig werken. Concentratieproblemen maar ook de productiviteit hangen daarmee samen. Als mensen minder vermoeid naar huis gaan na een lange werkdag is ons dat veel waard.

Wat heeft het je gebracht?

Het inzicht dat dit een onderdeel is waarop de aandacht moet. Ook in de zorg zien we dat medewerkers met veel passie werken, maar waar ook een hoog verzuim is. Je wilt aandacht hebben voor de mensen en de problemen die ze ervaren, maar dit was voor ons een blinde vlek. In onze organisatie hebben we een uitvraag gedaan binnen de afdelingen en hebben afdelingen zichzelf aangemeld. Alleen al de bewustwording bij teams dat geluid hinderlijk kan zijn is een mooie bijvangst.

Hoe ga je om met de aanbevelingen in de praktijk?

Apparatuur die wij in het lab gebruiken is gewoon noodzakelijk voor ons werk, dus daar kunnen we weinig aan doen. Maar toch zat het bij ons ook in gewoon kleine zaken: je komt door dit onderzoek en ook door de samenspraak met medewerkers op andere typen geluidshinder, waar je wel iets aan kunt doen. Gedrag, looproutes langs apparatuur. Geluidsweerkaatsing waardoor op bepaalde plekken geluid van collega's hinder geeft. En dat brengt inzichten die niet bekend waren. Dat gold ook voor het afdelingshoofd, die heeft aangegeven dat het niet alleen maar gaat over apparatuur en oplossen van het gebrom. Maar ook over

gedrag en hoe we met elkaar omgaan op een andere manier dat onze geluidsomgeving gezonder is.

52% van de werknemers ervaart hinder

Wat we in ieder geval kunnen vaststellen nu we halverwege het project zitten, is dat 52% van de werknemers in onze pilot aangeeft geregeld hinder te ervaren van geluid op de werkvloer en dat men aangeeft last te hebben van vermoeidheid en concentratieverlies. Als je je meer moet inspannen om de ander te verstaan, bouwt de stress zich op. Maar wat we ook merken, is dat oplossingen vaak eenvoudig kunnen zijn. Het probleem bespreekbaar maken, werkafspraken maken onderling lost vaak al wat op, maar ook een akoestisch scherm en onderhoud van machines helpt. Het hoeft niet altijd duur te zijn.

In Gesprek

In een levendige dialoog met de aanwezige professionals en beleidsmakers kwamen vele aspecten aan bod. Samengevat:

- ☞ De RI&E zou in principe zaken die over geluid gaan moeten ondervangen, zo was de stelling van enkele aanwezigen. De ervaring leert echter dat in de meeste Ri&E's maar zeer beperkt wordt gekeken naar geluid, enkel of er geluidsniveaus liggen boven de schadelijke norm van 80 dB en in het geheel niet naar de mogelijke geluidservaring en hoe je die positief kunt beïnvloeden. Het helpt dat sommige maatregelen helemaal niet duur hoeven te zijn, maar wel voor gezonde werkomstandigheden kunnen zorgen. Aanwezigen gaven aan dat in de meeste branche instrumenten summier aandacht wordt gegeven aan geluidshinder, dat dit beter kan en moet.
- ☞ Aanwezige werkgevers geven aan, dat simpele checklists en factsheets kunnen helpen om mensen bewust te maken van de impact van geluid.

Praktijksituaties die laten zien dat je het soms eenvoudig en goedkoop kunt oplossen zijn natuurlijk prettig, maar de mogelijke lasten rechtvaardigen grotere investeringen. De directeur van het carrosserie bedrijf stelt dat hij de investering in een nieuwe machine er graag voor over had. Twee mensen die langdurig verzuimen is veel duurder.

- ☞ Moeten er dan nieuwe wetten komen of nieuwe regels; daar zit het minder in volgens de aanwezigen. We zullen wel echt alles op alles moeten zetten om regels die er zijn te implementeren – van het voorkomen van lawaai tot gehoorbescherming en screening. Maar zeker ook zal de bewustwording op dit thema groter moeten. Betrokkenen bij het Arboportaal zien dat op deze site nog weinig materiaal over een gezonde geluidsomgeving te vinden is en zijn zeer bereid hier ruimte voor te maken. En dat portaal wordt toch zo'n anderhalf miljoen keer per jaar geraadpleegd
- ☞ Bewustwording bij mensen over de kwaliteit van hun gehoor is zeer belangrijk. Zoals een audioloog vertelde: ik heb mensen van 80 jaar die zelf vinden dat er niets aan de hand is, maar wel een stevig gehoorverlies hebben. Je weet immers niet wat je niet hoort. Alleen daarom al is het goed om voorlichting te geven en periodiek te screenen. Dan gaan mensen vanzelf zuiniger met hun gehoor om en de aangeboden gehoorbescherming gebruiken. Dat bevestigt ook de audicien die bij de screenings betrokken is. Mensen realiseren zich te weinig dat eenmaal opgelopen gehoorschade niet te herstellen is. Voorlichting helpt, mensen blijken toch best nieuwsgierig en daarmee helpen we de bewustwording weer een handje.
- ☞ Een Arbo coördinator bij een van de betrokken werkgevers ziet veel relatie met jongeren en alle geluidsprikkels die ook maken dat we minder goed filteren en geconcentreerd zijn. Zeker als gehoorverlies er dan bij komt, wordt dat lastiger. Dat wordt breed beaamd; "naarmate ik ouder word hoe moeilijker ik het vind om tegelijkertijd mensen goed te verstaan en alle

andere 15 prikkels te kunnen filteren. Dat is werk tegenwoordig. Dat maakt het thema voor de toekomst van groot belang.

- ☞ De bouwwereld zou hierbij betrokken moeten zijn, te vaak zien we in het ontwerp van gebouwen dat er niet goed nagedacht is over de akoestiek, in ziekenhuizen, in sportzalen en noem maar op. Het gebouw wordt ontworpen en leeg opgeleverd. Dan lijkt het ontwerp prima te voldoen. Maar: Een gymzaal met gillende kinderen, stuitende ballen, piepende schoenen zes uur op een dag, 5 dagen in de week, dat wordt nog niet erkend in de Arbonormen, maar is wel echt schadelijk geluid. De akoestiek kan hier al veel aan verhelpen. Hetzelfde geldt voor een ziekenhuis. Een spoedeisende hulp is op zichzelf al druk, je moet nadenken over de inrichting en looproutes om het voor professionals die daar dagelijks werken een prettige en gezonde omgeving te maken.
- ☞ Diverse vakdisciplines die aanwezig zijn zien de noodzaak van meer bewustwording bij hun collega's. Bedrijfsartsen hebben sinds 2020 een richtlijn; deze wordt steeds vaker gedeeld en ook in de opleiding komt het vaker terug. Een veiligheidskundige herkent zich in de problematiek en geeft aan zelf gehoorverlies te hebben. Hij merkt dat het veelal gebagatelliseerd wordt op de werkvloer. Sterker nog, mensen willen uren maken en nemen zaken als gehoorbescherming gewoon niet serieus, met alle consequenties van dien. Het thema geluid moet echt steviger in al onze opleidingen, ook die van veiligheidskundigen, verankerd worden.
- ☞ Het is goed dat Instituut GaK dit initiatief ondersteunt, maar eigenlijk zou dit aspect veel breder in een onderzoeksagenda een plaats moeten krijgen. De impact van geluid en ook gehoorverlies is enorm op de maatschappij en ook op de beroepsbevolking. Het aantal jongeren met tinnitus neemt al sterk toe, dat gaan we merken. We zullen hier meer kennis over moeten vergaren en zorg dragen dat er meer preventie op plaatsvindt, waarbij onderzoek moet uitwijzen wat effectieve interventies zijn.

- ☞ Betrek werknemers bij het maken van een gezonde geluidsomgeving, voer het open gesprek, dat maakt dat er makkelijker afspraken gemaakt kunnen worden die te maken hebben met gedrag. De ondernemingsraad en de preventiemedewerker zijn natuurlijk ook partijen die je erbij moet halen als werkgever en Arbo professional.

Een nuttige discussie met veel input voor het vervolg van het project.

Bewustwording van wat de geluidsomgeving voor invloed heeft op de vitaliteit van mensen is van groot belang, net zoals het bieden van goede hulpmiddelen en ondersteuning om dat te verbeteren. De eerste stappen worden gezet. Dit smaakt naar meer.

Genodigden 5 juni 2024

Marinka Albers	WBW
Hava Arpaci	SER
Khalid Azouagh	FNV
Lisanne Bergefurt	TU Eindhoven
Andrea Berkelder	PlanPlan
Lieke Bezemer	ZZG Zorggroep
Michelle van den Bijlaart	{SIC} Arbo
Anneroos Blok	Nederlandse Vereniging van Audicienbedrijven
Dirk Bok	DB Arbo advies
Rick Bor	Franciscus Vlietland Ziekenhuis
René Brons	Burgers Carrosserie
Anne-Mieke Bulters	De Werkplaats
Brigitte Coren	Zorgpartners Midden-Holland
Kathleen Daniels	ZZG Zorggroep
Marjolijn Dekker	Hoormij NVVS
Roos d'Haens	De Werkplaats
Charlotte Geelen	Polikliniek Mens en Arbeid
Luc Gielen	Ministerie SZW
Linda Gomes	Schrijftolk
Paulien de Graaf	Zorgpartners Midden-Holland
Frank Groen	UWV
Ivonne Grossouw	Hans Anders
Irene van Helden	Instituut GAK
Eric ten Hoeve	SEEH
Eugene van 't Hooft	VNONCW-MKB Nederland
Saskia van der Horn	UWV
Rik Imhoff	Instituut GAK
Carmen de Jonge	Nederlandse Vereniging van Audicienbedrijven
Vera Klootwijk	Schrijftolk
Sophia Kramer	VU Amsterdam
Jan de Laat	LUMC
Niels Leerling	Arbeidsinspectie

Gijsbert van Lomwel	Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
Niels Lucas Luijcks	SER
Marleen van Meerendonk	Antonius Ziekenhuis
Martin Meijer	Antonius ziekenhuis
Debbie van Motman	Koninklijke Metaalunie
Jeroen Naalden	Burgers Carrosserie
Joost van Niekerk	Hoormij NVVS
Brigitte Nijland	Ministerie SZW
Wilrik van 't Noordende	Specsavers
Marieke Noppen	Heart2Hear
Arjan Otte	Arbo Unie
Anneke Pastoor	Earline
Fred Patelski	Bedrijfsarts
Martijn Postma	Antonius Ziekenhuis
Edgar Rijsbaerman	OOMT
Dennis Rodel	ISN Rodel
Dyon Scheijen	Adelante
Bianca Scherpenhuyzen	Ecophon/Heart2Hear
Arnold Schriemer	Arbo Unie
Mariska Stam	Zorginstituut
Marjolein van Swinderen	Antonius Ziekenhuis
Femke Theelen	Amsterdam UMC
Wendeline Timmermans	Hooridee
Hans Tschur	Pento
Saskia Tuinder	Fontys
Judith Veen	Heart2Hear
Gesa Verloop	Franciscus Vlietland Ziekenhuis
Yvonne Vermeulen	De Werkplaats
Wil Verschoor	NSPOH
Marina Waaksmas	ZZG Zorggroep
Cees van Wezel	Ecophon/Heart2Hear
Kim Wiersma	Zorgpartners Midden-Holland